

न्यनहेतुः काष्ठविशेषः । तथा समिधा त्वं वर्धस्व वृद्धिं गह्व । आ प्यायस्व च ।
अस्मानपि सर्वतो वृद्धिं प्रापय । तथा च सति तत्प्रसादादयं वर्धिषीमहि वृद्धिं
प्राप्नुयाम प्यासिषीमहि च । अस्मदीयपुत्रपश्चादीन्सर्वतो वृद्धान्करवाम ॥ का° [३.
५.४.] सम्मार्ष्टि पूर्ववदपरिक्रामः सकृत्सकृत्ससृवाऽसमितीति । पूर्वमग्ने वाज्रजि-
दिति [ख° ७.] मन्त्रेण यथेध्मसंनहनैरग्नेः सम्मार्गः कृतस्तथात्रापि सम्मार्ष्टि । तत्र
परिक्रम्य त्रिस्त्रिः कृतः । अत्र तु परिक्रमणं विनैकैकवारमिति विशेष इति सू-
त्रार्थः । मन्त्रो व्याख्यातः । इयान्विशेषः । हे अग्ने त्वां सम्मार्जिम् । किम्भूतं त्वां
वाजं ससृवांसमन्नमुद्दिश्य गतवन्तमन्नं सम्पादितवन्तमित्यर्थः । अन्यत्पूर्ववत् ॥ १४ ॥

IV. a. अग्नीषोमयोरुज्जितिमनूज्जेषं वाजस्य मा प्रसवेन प्रोहामि ॥

b. अग्नीषोमौ तमपनुदतां योऽस्मान्द्वेष्टि यं च वयं द्विष्मो वाजस्यैनं प्रस-
वेनापोहामि ॥

c. इन्द्राग्नोरुज्जितिमनूज्जेषं वाजस्य मा प्रसवेन प्रोहामि ॥

d. इन्द्राग्नी तमपनु - - पोहामि ॥ १५ ॥

का° [३.५.१७.१८.] जुहूपभृतौ व्यूह्यग्नीषोमयोरिति । तत्र जुहूं प्राचीं प्रे-
रयति यजमानः । व्यूहनं परस्परविपरीतवेनापनोदनम् । अग्नीषोमयोर्द्वितीयपु-
रोडाशदेवतयोरुज्जितिमनु अविघ्नेन हविःस्वीकारत्रूपमुत्कृष्टं जयमनुसृत्याहुमु-
ज्जेषमुत्कृष्टं जयं प्राप्तवानस्मि । वाजस्यान्नस्य पुरोडाशदेः प्रसवेनाभ्यनुज्ञया मां
प्रोहामि मां यजमानं जुहूत्रपधारिणं प्रोत्साहयामि । यद्यप्यूहतिधातुर्वितर्कार्थस्त-
थाप्युपसर्गवशादुत्साहार्थः ॥ उपभृतं प्रतीचीं प्रेरयति । यः शत्रुरसुरादिरस्मान्द्वे-
ष्टि अस्मदीययज्ञविनाशाय द्वेषं करोति (16.) । यं च वयं द्विष्मः । यमालस्या-
दित्त्रपमस्मदीयानुष्ठानविरोधिनं शत्रुं द्विष्मः विनाशायोद्योगं कुर्मः । तमुभयविधं
शत्रुमग्नीषोमौ देवावपनुदतां निराकुरुताम् । किं च । अहमप्येनं द्विविधं शत्रु-
मुपभृद्वपं वाजस्य प्रसवेन पुरोडाशदेवताया अभ्यनुज्ञयापोहामि निराकरोमि ।
उत्तरौ मन्त्रौ दर्शदेवताविषयौ समानार्थौ ॥ १५ ॥